

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 3. septembar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 3. septembra 2012.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG
ZA NOVO SUĐENJE ZBOG KRŠENJA OBAVEZE OBJELODANJIVANJA**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu optuženog za novo suđenje zbog kršenja obaveze objelodanjivanja", podnijetom 13. avgusta 2012. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi svoju odluku u vezi s njim.

I. Argumenti strana

1. Optuženi traži da se izda nalog za novo suđenje, iz razloga višestrukog kršenja obaveze objelodanjivanja od strane tužilaštva propisane Pravilnikom o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Optuženi argumentira da kumulativna šteta koja mu je nanijeta višekratnim kršenjem obaveze objelodanjivanja ima za posljedicu nepravično suđenje tako da je jedina mjera da se to ispravi novo suđenje.²
2. Optuženi napominje da tužilaštvo nije, shodno pravilu 66(A)(ii) Pravilnika, objelodanilo 406 pismenih izjava svjedoka odnosno transkripata iskaza svjedoka koji su bili u njegovom posjedu prije maja 2009., što je bio rok za objelodanjivanje tog materijala.³ Optuženi izjavljuje da je tužilaštvo od početka suđenja objelodanilo 335.126 stranica oslobađajućeg materijala, no da "ogromna većina" tog materijala nije objelodanjena odmah kad je to bilo izvedivo.⁴ Optuženi dalje izjavljuje da je Vijeće 58 puta izričito utvrdilo da je tužilaštvo prekršilo svoje obaveze objelodanjivanja, i napominje da su kršenja takvih razmjera "bez presedana u međunarodnom krivičnom sudstvu".⁵
3. Optuženi tvrdi da bi novo suđenje trebalo da se naloži kao sankcija za kumulativno kršenje obaveze objelodanjivanja od strane tužilaštva koje se nastavljalo "nekažnjeno" uprkos višekratnim upozorenjima Vijeća.⁶ Optuženi upućuje na jurisprudenciju Žalbenog vijeća i

¹ Zahtjev, par. 1.

² Zahtjev, par. 1.

³ Zahtjev, par. 3. Optuženi napominje da tužilaštvo nije u roku, tj. do maja 2009. godine, ispunilo obavezu objelodanjivanja za 25 odsto svojih pismenih izjava svjedoka i transkripata iskaza.

⁴ Zahtjev, par. 4. Optuženi napominje da je tužilaštvo objelodanilo 150 odsto više oslobađajućeg materijala poslije početka suđenja nego u prepretresnoj fazi postupka.

⁵ Zahtjev, par. 5–6.

⁶ Zahtjev, par. 7, 9, 11.

njegov stav da je obaveza objelodanjivanja jednako važna kao obaveza gonjenja i da je poštivanje te obaveze od suštinskog značenja za pravičnost suđenja.⁷

4. Optuženi tvrdi da bi, čak i da Vijeće ne izreče sankcije protiv tužilaštva, novo suđenje trebalo da se naloži kao obeštećenje za štetu koja mu je nanijeta.⁸ On priznaje da je Vijeće u svakoj od svojih odluka tokom cijelog suđenja za pojedinačne slučajeve kršenja obaveze objelodanjivanja utvrđivalo da optuženom nije nanijeta šteta, no sada on od Vijeća traži da uzme u obzir kumulativni efekt tih kršenja i da na toj osnovi naloži novo suđenje.⁹ Optuženi naglašava svoje pravo da stotine hiljada stranica oslobađajućeg materijala pregleda prije izlaganja uvodne riječi i prije početka unakrsnog ispitivanja prvog svjedoka i da je činjenica da se to nije ostvarilo negativno uticala na njegovu mogućnost planiranja koherentne odbrane i prisilila ga na to da vodi “unakrsno ispitivanje više istražujući, nego tematski koncentrisano”.¹⁰ Prema njegovom argumentu, objelodanjivanje tog materijala poslije početka suđenja “sušta je suprotnost samom pojmu pravičnog suđenja”, a obim i trajan karakter tih kršenja znače da se njegova odbrana nikad nije konsolidovala tokom faze izvođenja dokaza tužilaštva.¹¹

5. Dana 27. avgusta 2012., tužilaštvo je podnijelo “Odgovor tužilaštva na zahtjev za novo suđenje zbog kršenja obaveze objelodanjivanja” (dalje u tekstu: Odgovor). Tužilaštvo tvrdi da bi zahtjev trebalo da se odbaci, iz razloga što optuženi nije dokazao da je novo suđenje opravdano “bilo kao obeštećenje bilo kao sankcija”.¹² U prilog tome tužilaštvo navodi da optuženi nije precizirao pravnu osnovu ili pravni standard za svoj zahtjev za novo suđenje, niti je dokazao da je novo suđenje neophodno kako bi se obezbijedila pravičnost postupka.¹³ U tom pogledu tužilaštvo napominje da je Vijeće u 58 instanci kršenja obaveze

⁷ Zahtjev, par. 8, gdje se upućuje na Ndindabahizi protiv tužioca, predmet br. ICTR-01-71-A, Presuda, 16. januar 2007., par. 72; Tužilac protiv Kordića i Čerkeza, predmet br. IT-95-14/2-A, Presuda, 17. decembar 2004. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu Kordić i Čerkez), par. 183, 242; Tužilac protiv Brđanina, predmet br. IT-99-36-A, "Odluka po zahtjevu žalioca za objelodanjivanje na osnovu pravila 68 i zahtjevu za izdavanje naloga sekretaru da se objelodane određeni materijali", 7. decembar 2004.; Tužilac protiv Karemere i drugih, predmet br. ICTR-98-44-AR73.7, "Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s ulogom elektronskog objelodanjivanja od strane tužilaštva u ispunjavanju obaveze objelodanjivanja", 30. juni 2006., par. 9.

⁸ Zahtjev, par. 12.

⁹ Zahtjev, par. 13, 21.

¹⁰ Zahtjev, par. 16–17, 19.

¹¹ Zahtjev, par. 5–6.

¹² Odgovor, par. 1, 14.

¹³ Odgovor, par. 2, 4.

objelodanjivanja utvrdilo da optuženom nije nanijeta šteta i da optuženi “ne može da se poziva na kumulativnu štetu iz tih instanci”.¹⁴

6. Tužilaštvo upućuje na odluke Vijeća (1) koje se odnose na trajan karakter obaveze tužilaštva da objelodanjuje oslobađajući materijal; (2) kojima se optuženi podsjeća na to da je potrebno da kontinuirano pregleda novi materijal objelodanjen na osnovu pravila 68, što je dio njegovog redovnog posla na pripremi za suđenje; i (3) kojima je odbačen argument optuženog da je kršenjem obaveze objelodanjivanja od strane tužilaštva nanijeta šteta njegovoj mogućnosti da prezentira “koherentnu odbranu” i vodi “tematski koncentrisano unakrsno ispitivanje”.¹⁵ Tužilaštvo je takođe napomenulo da je Vijeće u ranijim prilikama, u pojedinačnim instancama kršenja obaveze objelodanjivanja, utvrdilo da optuženom šteta nije nanijeta zbog toga što je (1) objelodanjeni materijal bio ograničenog obima i/ili sadržaja; (2) optuženi bio u mogućnosti da odnosne svjedoke pozove u okviru svojeg dokaznog postupka; (3) već unakrsno ispitao svjedoke o temama s tim u vezi; ili (4) već bio u posjedu sličnih informacija koje su mu već objelodanjene.¹⁶ Prema argumentu tužilaštva, ako ne postoji šteta, optuženi “nema pravo na obeštećenje, a kamoli na novo suđenje”.¹⁷

7. Tužilaštvo takođe tvrdi da argument optuženog u pogledu cijelog historijata objelodanjivanja u ovom predmetu “sadrži nekoliko pogrešnih karakterizacija”.¹⁸ Napominje da nije sav materijal objelodanjen na osnovu pravila 68 oslobađajući materijal i da u svom argumentu da “ogromna većina” od 335.126 stranica nije bila objelodanjena čim je to bilo izvedivo optuženi previđa činjenicu da se zakašnjelim objelodanjivanjem ne smatra svako objelodanjivanje poslije početka suđenja.¹⁹ Što se tiče pismenih izjava na osnovu pravila

¹⁴ Odgovor, par. 2, 5–7.

¹⁵ Odgovor, par. 7–8, gdje se upućuje na "Odluku po sedamdeset trećem zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 21. avgust 2012., par. 8; "Odluka po zahtjevu optuženog za odgađanje postupka prije početka izvođenja dokaza vezanih za Srebrenicu", 22. novembar 2011., par. 15; "Odluka po dvadeset drugom, dvadeset četvrtom i dvadeset šestom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 11. novembar 2010 (dalje u tekstu: Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu), par. 40.

¹⁶ Odgovor, par. 8–9, gdje se upućuje na "Odluku po sedamdeset prvom zahtjevu u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 1. juni 2012. (dalje u tekstu: Odluka po 71. zahtjevu), par. 12; "Odluka po zahtjevu optuženog da se ponovo pozove dvanaest svjedoka u vezi s opštinama", 20. januar 2012. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s ponovnim pozivanjem svjedoka o opštinama), par. 12–13, 17, 19–20; "Odluka po zahtjevu optuženog da se ponovo pozove jedanaest svjedoka u vezi sa Sarajevom", 5. oktobar 2011. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s ponovnim pozivanjem svjedoka o Sarajevu), par. 11–17, 20; "Odluka po četrdeset sedmom zahtjevu za utvrđivanje kršenja obaveze objelodanjivanja i daljnji prekid postupka", 10. maj 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 47. zahtjevu), par. 18; "Odluka po zahtjevima optuženog broj četrdeset tri do četrdeset pet da se utvrdi kršenje obaveze objelodanjivanja", 8. april 2011. (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevima br. 43–45), par. 33, 35.

¹⁷ Odgovor, par. 5.

¹⁸ Odgovor, fusnota 10.

¹⁹ Odgovor, fusnota 10.

66(A)(ii), tužilaštvo tvrdi da optuženi u svom argumentu “zanemaruje činjenicu da sadržaj tih izjava može biti sličan ili čak identičan sadržaju već objelodanjenih izjava i/ili se može odnositi samo na uža ili pojedinačna pitanja od sporednog značenja za svjedočenje svjedoka”.²⁰ Tužilaštvo takođe obrazlaže da optuženi nije dokumentovao svoju tvrdnju da je o tezi protiv njega morao da saznaje u hodu tokom suđenja budući da nije naveo nijedan jedini primjer u prilog tome da je objelodanjivanje rezultiralo promjenama u tezi tužilaštva u odnosu na Treću izmijenjenu optužnicu, Pretpretresni podnesak i uvodnu riječ tužilaštva.²¹

8. Tužilaštvo govori i o tome da je Vijeće preduzimalo mjere u smislu “aktivnog upravljanja” postupkom koje su obezbijedile da suđenje bude pravično i da optuženom ne bude nanijeta šteta.²² To uključuje i radnje preduzete sa ciljem sprečavanja potencijalne štete uzrokovane kršenjem obaveze objelodanjivanja u pojedinačnim instancama ili kumulativno, uključujući (1) privremene prekide postupka; (2) odlaganje svjedočenja svjedoka; (3) izdavanje naloga o rokovima za objelodanjivanje; i (3) traženje od tužilaštva objašnjenja za probleme s objelodanjivanjem.²³ Tužilaštvo napominje i to da je Vijeće optuženom dalo priliku da zatraži ponovno pozivanje svjedoka u vezi s kojima je obaveza objelodanjivanja bila prekršena, ali da optuženi u više takvih prilika nije mogao da pokaže valjani razlog za njihovo ponovno pozivanje.²⁴ Kako argumentira tužilaštvo, optuženi nije objasnio zašto su te mjere bile “nedovoljne u smislu obezbjeđivanja pravičnosti postupka”.²⁵

9. Najzad, što se tiče zahtjeva optuženog da se novo suđenje naloži kao sankcija, tužilaštvo napominje da se optuženi i ranije “neuspješno pozivao na više instanci kršenja

²⁰ Odgovor, fusnota 10.

²¹ Odgovor, par. 9.

²² Odgovor, par. 3, 10.

²³ Odgovor, par. 10, gdje se upućuje na "Odluku po zahtjevu optuženog za odgađanje postupka", 18. avgust 2010. (dalje u tekstu: Odluka o prvom odgođi postupka); "Odluka po sedamnaestom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i odrede mjere za njegovo otklanjanje", 29. septembar 2010. (dalje u tekstu: Odluka po 17. zahtjevu); "Odluka po zahtjevu optuženog za četvrto odgađanje postupka", 16. februar 2011. (dalje u tekstu: Odluka o četvrtoj odgođi postupka); "Odluka po zahtjevu optuženog za peti privremeni prekid postupka", 17. mart 2011. (dalje u tekstu: Odluka o petoj odgođi postupka); Odluka po 47. zahtjevu; "Odluka po zahtjevima optuženog broj 18-21 u vezi s kršenjem objelodanjivanja", 2. novembar 2010. (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevima br. 18–21), par. 39; "Odluka po dvadeset devetom zahtjevu u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 11. januar 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 29. zahtjevu); Usmena odluka po osmom zahtjevu za odgodu postupka, T. 17933 (pretres); Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 42; "Odluka po četrdeset devetom i pedesetom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 30. juni 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 49. i 50. zahtjevu), par. 54–55; "Odluka po zahtjevu optuženog za ponovno razmatranje odluke u vezi s devetim odgađanjem postupka: Svjedokinja KDZ456", 11. novembar 2011., par. 11; "Odluka po zahtjevu optuženog za deveto odgađanje postupka: Svjedokinja KDZ456", 28. oktobar 2011., par. 11; "Odluka po pedeset devetom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 14. oktobar 2011., par. 13; Odluka u vezi s ponovnim pozivanjem svjedoka o Sarajevu, par. 22; Odluka u vezi s ponovnim pozivanjem svjedoka o opštinama, par. 24; "Odluka po zahtjevu optuženog da se ponovo pozove Johannes Ruten", 26. april 2012.

²⁴ Odgovor, par. 10.

²⁵ Odgovor, par. 11.

obaveze objelodanjivanja u prilog traženju sankcija” i da u Zahtjevu ne traži ponovno razmatranje tih odluka niti predlaže relevantan pravni standard.²⁶ Tužilaštvo naglašava da bi, nakon 297 sudskih dana, novo suđenje moglo biti opravdano samo kao izuzetna mjera.²⁷ Tužilaštvo tvrdi da novo suđenje nije primjerena sankcija jer bi to nalagalo pristupanje žrtava i svjedoka već saslušanih tokom suđenja i da optuženi nije “opravdao takvo rasipanje sudskih resursa”.²⁸

II. Mjerodavno pravo

10. Pravilo 66(A)(ii) nalaže da tužilaštvo (u roku koji odrede pretresno vijeće ili pretpretresni sudija) odbrani stavi na raspolaganje “kopije izjava svih svjedoka koje tužilac namjerava da pozove da svjedoče na suđenju i kopije svih transkripata i pismenih izjava uzetih u skladu s pravilom 92*bis*, 92*ter* i 92*quater*”.

11. Pravilo 68 Pravilnika nalaže tužilaštvu trajnu obavezu da “odbrani objelodani[...] sve materijale koji po njegovim stvarnim saznanjima mogu upućivati na nevinost, odnosno ublažiti krivicu optuženog ili uticati na vjerodostojnost dokaza optužbe”.²⁹

12. Pravilo 68*bis* predviđa da pretresno vijeće, *proprio motu* ili na zahtjev bilo koje od strana, može odlučiti koje će sankcije izreći strani koja nije ispunila svoje obaveze objelodanjivanja po Pravilniku. Prilikom donošenja (eventualne) odluke o odgovarajućem pravnom sredstvu, Vijeće mora ispitati da li je dotičnom povredom optuženom nanijeta šteta.³⁰

13. Vijeće podsjeća na to da članovi 20(1) i 21(4)(c) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut) štite prava optuženih da im se sudi ekspeditivno, uz puno poštovanje njihovih prava, i bez nepotrebnog odgađanja. Pored toga, član 21(4)(b) Statuta predviđa da optužena osoba mora da ima “odgovarajuće vrijeme i uslove za pripremu odbrane”.

III. Diskusija

²⁶ Odgovor, par. 12.

²⁷ Odgovor, par. 4.

²⁸ Odgovor, par. 13.

²⁹ "Odluka po zahtjevu optuženog da se odrede rokovi za objelodanjivanje", 1. oktobar 2009., par. 8, 19, gdje se upućuje na Tužilac protiv Blaškića, predmet br. IT-95-14-A, Presuda, 29. juli 2004. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu Blaškić), par. 267.

³⁰ Drugostepena presuda u predmetu Kordić i Čerkez, par. 179; Drugostepena presuda u predmetu Blaškić, par. 268.

14. Iako broj instanci kršenja obaveze objelodanjivanja u ovom predmetu negativno utiče na sliku rada tužilaštva, na njegova saznanja o tome što se nalazi u njegovim zbirkama dokaza i njegov pristup obavezi objelodanjivanja, Vijeće nije utvrdilo da je bilo kojom od tih instanci kršenja optuženom nanijeta šteta. Vijeće je svjesno i kumulativnog efekta tog kršenja i cijelim tokom postupka je preduzimalo mjere kako bi obezbijedilo da pripremama optuženog za suđenje ne bude nanijeta šteta i da kršenje obaveze objelodanjivanja ne ugrozi njegovo pravo na pravično suđenje.³¹ U tom smislu, Vijeće je već više puta prekidalo postupak kako bi optuženom dalo vremena da pregleda velike pakete novog objelodanjenog materijala i taj materijal u uklopi u svoje pripreme, upravo kako bi zaštitilo njegova prava u vezi s pravičnim suđenjem.³² Donoseći odluke da prekine postupak i određujući odgovarajuće trajanje prekida, Vijeće je uzimalo u obzir kumulativni efekt nedostataka u radu tužilaštva u pogledu objelodanjivanja na pripreme optuženog i staralo se za to da on dobije dovoljno vremena za razmatranje novoobjelodanjenog materijala. Na primjer, Vijeće je napomenulo da je “[k]umulativni efekt niza kršenja objelodanjivanja od strane tužilaštva značajan [...] faktor za odluku Vijeća da se sudski postupak odgodi u trajanju od jednog mjeseca”.³³

15. Pored toga, svjedočenje u sudnici za neke je svjedoke bilo odgođeno ili su pozvani kasnije, u slučajevima kada se kršenje obaveze objelodanjivanje ticalo materijala u vezi upravo s tim svjedocima.³⁴ Na primjer, Vijeće je prihvatilo da kršenje obaveze objelodanjivanja dodatno opterećuje resurse optuženog i, “kako bi obezbijedilo da optuženom ne bude nanijeta šteta” zbog tih kršenja, izdalo nalog da niko od svjedoka "na koje je uticalo nepravovremeno objelodanjivanje" ne može biti pozvan prije određenog datuma jer će se time “optuženom osigurati dovoljno vremena da pregleda objelodanjene materijale i da ih, po potrebi, uklopi u svoju strategiju odbrane i unakrsno ispitivanje relevantnih svjedoka”.³⁵ Imajući u vidu takve mjere, ništa ne potkrepljuje tvrdnju optuženog da ga je kasno

³¹ Odluka po zahtjevima br. 18–21, par. 43; Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 41; "Odluka po dvadeset sedmom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem objelodanjivanja", 17. novembar 2010. (dalje u tekstu: Odluka po 27. zahtjevu), par. 15; Odluka po 29. zahtjevu, par. 13, 16; Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 49.

³² Odluka o prvom odgovoru postupka, par. 7– 8, kada je Vijeće naložilo odgodu postupka od dvije sedmice; Odluka po 17. zahtjevu, par. 7, gdje se upućuje na T. 6593–6594 (pretres) kada je Vijeće naložilo odgodu postupka od jedne sedmice; Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 41, gdje se upućuje na T. 8907–8908, 3. novembar 2010., kada je Vijeće naložilo odgodu postupka od mjesec dana; Odluka o četvrtoj odgovoru postupka, par. 12, kojom je Vijeće naložilo odgodu postupka od šest sedmica; Odluka o petoj odgovoru postupka, par. 9, kojom je Vijeće odgodu postupka produžilo za dvije sedmice; Odluka po 47. zahtjevu, par. 24, kojom je Vijeće produžilo odgodu postupka za dodatnu sedmicu dana.

³³ Odluka po 27. zahtjevu, par. 15.

³⁴ "Odluka po trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njihovo otklanjanje", 20. juli 2010. (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevima br. 3–6), par. 31; Odluka po zahtjevima br. 18–21, par. 43; Odluka po 29. zahtjevu, par. 17; Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 52.

³⁵ Odluka po zahtjevima br. 18–21, par. 43.

objelodanjivanje dokumenata prisililo da vodi "unakrsno ispitivanje više istražujući, nego tematski koncentrisano".

16. Vijeće je tužilaštvu odredilo i dodatne rokove za pregledavanje i objelodanjivanje materijala i od tužilaštva zatražilo da dostavi detaljne izvještaje o svom sistemu objelodanjivanja i uvede dodatne mjere kako bi se ispravili uočeni problemi.³⁶ Te mjere preduzete su sa ciljem da se prekidi u postupku svedu na najmanju moguću mjeru, da se očuvaju prava optuženog u vezi s pravičnim suđenjem i da se spriječi potencijalna šteta. Suprotno tome što kaže optuženi, Vijeće je, ocjenjujući potencijalnu štetu nanijetu optuženom u svakoj instanci kršenja objelodanjivanja, uzimalo u obzir konkretne dokumente o kojima se radilo, kao i kumulativni efekt tih kršenja na prava optuženog u vezi s pravičnim suđenjem.³⁷

17. Ni u jednoj od odluka u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja Vijeće nije utvrdilo da je kršenjem od strane tužilaštva optuženom nanijeta šteta. Izvodeći takav zaključak Vijeće je konstatovalo (1) da je tema objelodanjenog materijala ograničenog domašaja ili nedovoljno značajna i da optuženi ima dovoljno vremena da taj materijal pregleda prije svjedočenja dotičnih svjedoka;³⁸ (2) da je optuženi već dobio sličan, ako ne i identičan materijal, ali ga

³⁶ Odluka po zahtjevima br. 3–6, par. 47; "Odluka po sedmom i osmom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njegovo otklanjanje", 18. avgust 2010. (dalje u tekstu: Odluka po 7. i 8. zahtjevu), par. 22; "Odluka po devetom i desetom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njegovo otklanjanje", 26. avgust 2010. (dalje u tekstu: Odluka po 9. i 10. zahtjevu), par. 23; Odluka po zahtjevima br. 18–21, par. 39; Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 42, 44; Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 53–54.

³⁷ Odluka po zahtjevima br. 18–21, par. 43; Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 33; Odluka po 29. zahtjevu, par. 13, 16; Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 49.

³⁸ Odluka po zahtjevima br. 3–6, par. 31, 41, 43; Odluka po 7. i 8. zahtjevu, par. 17, 21; Odluka po 9. i 10. zahtjevu, par. 19, 21; "Odluka po zahtjevima optuženog br. 11–15 za utvrđivanje kršenja obaveze objelodanjivanja i donošenje mjera za obeštećenje", 24. septembar 2010., par. 29, 31, 37, 40, 44; Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 28, 32; "Odluka po zahtjevima optuženog broj 17bis i dvadeset osam u vezi s kršenjem objelodanjivanja", 16. decembar 2010. (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevima br. 17bis i 28), par. 21, 24; Odluka po 29. zahtjevu, par. 16; "Odluka po tridesetom i trideset i prvom zahtjevu optuženog u vezi s s kršenjem objelodanjivanja, 3. februar 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 30. i 31. zahtjevu), par. 13; "Odluka po trideset drugom, trideset trećem, trideset petom i trideset šestom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 24. februar 2011. (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevima br. 32–36) par. 19, 22; "Odluka po zahtjevima optuženog broj 37–42 u vezi s kršenjem odredbi pravila o objelodanjivanju i djelimično suprotno mišljenje sudije Kwona", 29. mart 2011., (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevima br. 37–42) par. 26, 35; Odluka po zahtjevima br. 43–45, par. 35; "Odluka po četrdeset šestom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 20. april 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 46. zahtjevu), par. 9; "Odluka po četrdeset osmom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 30. maj 2011., par. 12; Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 47; "Odluka po pedeset prvom i pedeset drugom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 7. juli 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 51. i 52. zahtjevu), par. 15, 18; "Odluka po pedeset trećem i pedeset četvrtom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 22. juli 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 53. i 54. zahtjevu), par. 15; "Odluka po pedeset petom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 19. avgust 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 55. zahtjevu), par. 12; "Odluka po šezdesetom, šezdeset prvom, šezdeset trećem i šezdeset četvrtom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 22. novembar 2011. (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevima br. 60.–64.), par. 32–35; "Odluka po šezdeset i petom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 12. januar 2012., par. 23; "Odluka po šezdeset sedmom i šezdeset osmom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 1. mart 2012., par. 31–35;

nije koristio tokom unakrsnog ispitivanja, ili da je dio tog materijala već uvršten u dokaze;³⁹ (3) da je optuženi već izvršio unakrsno ispitivanje svjedokā u vezi s temom objelodanjenog materijala;⁴⁰ (4) da će optuženi imati priliku da materijal ponudi na uvrštavanje u okviru svog dokaznog postupka, bilo bez posredstva svjedoka bilo posredstvom drugih svjedoka;⁴¹ (5) da se materijal odnosi na rezervne svjedoke ili na svjedoke na osnovu pravila 92*bis* ili 92*quater* za koje nije potrebno dodatno vrijeme za pripremu za unakrsno ispitivanje;⁴² ili (6) da optuženi može da zatraži ponovno pozivanje svjedoka ako dokaže da postoji valjani razlog.⁴³ S obzirom na takve zaključke i mjere koje je Vijeće u vezi s tim preduzimalo, neosnovana je ponovljena tvrdnja optuženog da mu je kršenjem obaveze objelodanjivanja od strane tužilaštva nanijeta šteta, čak ni u kumulativnom smislu. Budući da nema štete po optuženog, nema ni osnova da se za obeštećenje naloži izuzetna mjera novog suđenja.

18. Nadalje, Vijeće napominje da, tražeći novo suđenje, optuženi zapravo traži da se svi svjedoci pozovu ponovno, a da nije dokazao valjani razlog za ponovno pozivanje ma i jednog svjedoka na osnovi kršenja obaveze objelodanjivanja. Iako je podnio više zahtjeva za ponovno pozivanje više svjedoka, ni u jednom od tih slučajeva nije uspio dokazati da je objelodanjeni materijal od takvog značenja da to opravdava ponovno pristupanje svjedoka.⁴⁴

19. Najzad, optuženi ponovno podnosi zahtjev za sankcije protiv tužilaštva zbog višestrukog kršenja obaveze objelodanjivanja iako je Vijeće takve njegove zahtjeve već odbijalo iz razloga što optuženom tim kršenjem nije nanijeta šteta.⁴⁵ Osim kumulativnog

Odluka po 71. zahtjevu, par. 12; "Odluka po sedamdeset drugom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja, 27. juni 2012. (dalje u tekstu: Odluka po 72. zahtjevu), par. 10.

³⁹ Odluka po zahtjevima br. 3–6, par. 31, 43; Odluka po zahtjevima br. 17*bis* i 28, par. 24, 26; Odluka po 30. i 31. zahtjevu, par. 10, 12; Odluka po zahtjevima br. 32–36, par. 15; Odluka po zahtjevima br. 37–42, par. 29, 35; Odluka po zahtjevima br. 43–45, par. 29; Odluka po 46. zahtjevu, par. 9; Odluka po 47. zahtjevu, par. 17–18; Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 48; Odluka po 55. zahtjevu, par. 12; Odluka po zahtjevima br. 60.–64., par. 32; Odluka po 71. zahtjevu, par. 12; Odluka po 72. zahtjevu, par. 10.

⁴⁰ Odluka po 30. i 31. zahtjevu, par. 10; Odluka po zahtjevima br. 43–45, par. 33, 35; Odluka po 71. zahtjevu, par. 12; Odluka po 72. zahtjevu, par. 10; Odluka po zahtjevima br. 60–64, par. 34–35.

⁴¹ Odluka po zahtjevima br. 18–21, par. 32; Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 34; Odluka po zahtjevima br. 32–36, par. 20; Odluka po zahtjevima br. 37–42, par. 27, 30, 36; Odluka po zahtjevima br. 43–45, par.30; Odluka po 53. i 54. zahtjevu, par. 15; Odluka po 55. zahtjevu, par. 12; Odluka po 71. zahtjevu, par. 12.

⁴² Odluka po zahtjevima br. 18–21, par. 35, 37, 44; Odluka po 27. zahtjevu, par. 14; Odluka po 29. zahtjevu, par. 14; Odluka po 46. zahtjevu, par. 9.

⁴³ Odluka po 49. zahtjevu, par. 13.

⁴⁴ Odluka u vezi s ponovnim pozivanjem svjedoka o Sarajevu, par. 22; Odluka u vezi s ponovnim pozivanjem svjedoka o opštinama, par. 24.

⁴⁵ V. npr. "Pedeset i drugi zahtjev za utvrđivanje kršenja obaveze objelodanjivanja i izricanje sankcije: Pravilo 66(A)(ii)", 21. juni 2011., par. 6; Odluka po 51. i 52. zahtjevu; "Pedeset i treći zahtjev za utvrđivanje kršenja obaveze objelodanjivanja i izricanje sankcija (juni 2011.)", 1. juli 2011., par. 13–14; Odluka po 53. i 54. zahtjevu, par. 16; "69. zahtjev za utvrđivanje kršenja obaveze objelodanjivanja i izricanje sankcija (februar 2012.)", 29. februar 2012., usmena odluka, T. 26316–26317, 15. mart 2012.; "71. zahtjev za utvrđivanje kršenja obaveze objelodanjivanja (april 2012.)", par. 7; Odluka po 71. zahtjevu,

efekta kršenja, što je Vijeće već uzelo u obzir, optuženi nije iznio nijedan drugi razlog zbog kojeg bi sankcije sada bile opravdane. Uzimajući u obzir mjere preduzete tokom suđenja sa ciljem da se obezbijedi poštovanje pravā optuženog u vezi s pravičnim suđenjem i činjenicu da optuženom nije nanijeta šteta, Vijeće konstatuje da sankcije nisu opravdane.

IV. Dispozitiv

20. Iz navedenih razloga, na osnovi članova 20(1) i 21(4)(c) Statuta i pravila 54 i 68*bis* Pravilnika, Pretresno vijeće ovim **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 3. septembra 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

par. 13; "72. zahtjev za utvrđivanje kršenja obaveze objelodanjivanja (maj 2012.)", 29. maj 2012., par. 6; Odluka po 72. zahtjevu, par. 11–12.